

TOPLUM HİZMET UYGULAMALARI

- MERTCAN YILMAZ
- HAYRİYE ÜÇÖK
- SÜMEYYE NUR GÜLTEKİN
- DUYGU DİDEM GEDİK
- ŞENOL KABAK

YEŞİLAY

Tarihçe

Bağımlılıklarla Asırlık Mücadele

- Yeşilay, Birinci Dünya Savaşı sırası ve sonrasında işgal güçlerinin toplumumuzda alkol ve uyuşturucu maddeleri yaygınlaştırmasını ve işgale karşı mücadele ruhunun yıkılmasını önlemek amacıyla dönemin Şeyhülislam'ı İbrahim Haydarizade'nin himayesinde, Dr. Mazhar Osman Uzman ve arkadaşları tarafından Sultan Vahdeddin'in izniyle 5 Mart 1920'de İstanbul'da "Hilal-i Ahdar" adıyla kurulmuştur.

-
- Yeşilay'ın kurulduğu 1 – 7 Mart tarihleri ülkemizde Yeşilay haftası olarak kutlanmaktadır. "Hilal-i Ahdar" ismi daha sonra "Yeşil Hilal" ve "Yeşilay" olarak değiştirilmiş, 1934 yılında Mustafa Kemal Atatürk'ün Cumhurbaşkanlığı, İsmet İnönü'nün Başbakanlığında, Bakanlar Kurulu kararıyla Yeşilay'a "kamuya yararlı dernek statüsü" verilmiştir.

-
- Kuruluşundan günümüze bağımlılık türleri arttıkça Yeşilay'ın da tüzüğünde çalışma alanları çeşitlenmiş, alkolden sonra sigara, uyuşturucu madde, kumar ve yakın tarihte teknoloji bağımlılığı Yeşilay'ın mücadele alanına dâhil olmuştur.

Yeşilay'ın Amacı;

- Cemiyet, yurdumuzda ahlâkî ve kültürel bir kalkınma atmosferi içinde; Tütün, alkol ve madde bağımlılığı gibi toplumun ve gençliğin beden ve ruh sağlığını tahrip eden bağımlılıklar yanında, kumar, internet ve teknoloji bağımlılığı gibi gençliğe ve topluma zarar veren bütün zararlı alışkanlıklarla mücadele etmek, milli kültürüne bağlı nesiller yetiştirmek amacı ile kurulmuştur.

-
- Cemiyet bu çerçevede bağımlılıklarla mücadele etmek üzere, toplumun bilinç, güç ve kaynaklarını harekete geçirir; insan onur ve saygınlığının korunması doğrultusunda her koşulda, yerde ve zamanda desteğe muhtaç insanlara yardım eder; toplumun bağımlılıklarla mücadele kapasitesinin geliştirilmesine sürekli katkıda bulunur.

-
- Bu amaç doğrultusunda ulusal ve uluslararası kamu, özel ve sivil toplum kuruluşlarıyla gerekli işbirliği ve ortak çalışma organizasyonlarını geliştirir.

Çalışma Alanları

Alkol bağımlılığı:

- Tedavi İçin: YEDAM, alkol bağımlısı kişilere tamamen ücretsiz, ayaktan psiko-sosyal destek vermektedir. Merkeze başvuran kişiyle uzman psikoloğu bir değerlendirme görüşmesi gerçekleştirir ve kişiyle iş birliği içinde bir tedavi planı oluşturur.

-
- Bu program; bağımlılığa müdahale, tekrarı önleme, eşlik eden ruhsal bozukluklara müdahale, aile ilişkileri ve yaşam düzeni gibi konuları kapsar. Bunun yanında sosyal hizmet uzmanıyla yapılan görüşmelerde kişiye; eğitim, iş, yaşam becerileri, arkadaş ilişkileri, faaliyet ve yaşadığı çevreyle baş etme gibi konularda destek verilir. Kişinin doğru tıbbi desteğe ulaşması konusunda destek sağlanır.

Tütün bağımlılığı

- Tedavi İçin: Sigara bırakma tedavisinde davranış danışmanlığı, psikolojik destek ve ilaç tedavisi büyük önem taşımaktadır. Talebiniz ve ihtiyaçlarınız doğrultusunda destek alabilmeniz için ilgili sağlık kuruluşlarına yönlendirme yapılmaktadır. YEDAM tıbbi destek sağlamaz ancak gerekli yönlendirmeleri gerçekleştirir.

-
- İlaç tedavisinin amacı, sigaranın bırakılmasını izleyen dönemde ortaya çıkan nikotin yoksunluğunu gidermektir. Bu ilaçlar doktor tarafından reçeteli olarak verilmektedir. Bunun dışında bir sağlık uzmanına başvurmadan satılan sigara bırakma ürünlerine itibar etmeyiniz

-
- YEDAM 16 yaş ve üzeri tütün bağımlıları için danışmanlık desteği sağlar ve gerekli durumlarda tıbbi destek için yönlendirmeler gerçekleştirilir. Sigara kullanım isteği ile başa çıkma, tekrarı nleme, yoksunluk belirtileriyle başa çıkma gibi konularda destek sağlanır.

Madde bağımlılığı

- Tedavi İçin: YEDAM, 12 yaş ve üzeri madde bağımlısı kişilere tamamen ücretsiz, ayaktan psiko-sosyal destek vermektedir. Merkeze başvuran kişiyle uzman psikoloğu bir değerlendirme görüşmesi gerçekleştirir ve kişiyle iş birliği içinde bir tedavi planı oluşturur.

-
- Bu program; bağımlılığa müdahale, tekrarı önleme, eşlik eden ruhsal bozukluklara müdahale, aile ilişkileri ve yaşam düzeni gibi konuları kapsar. Bunun yanında sosyal hizmet uzmanıyla yapılan görüşmelerde kişiye; eğitim, iş, yaşam becerileri, arkadaş ilişkileri, faaliyet ve yaşadığı çevreyle baş etme gibi konularda destek sağlanır. Kişinin doğru tıbbi desteğe ulaşması konusunda destek sağlanır.

Kumar bağımlılığı

- Tedavi İçin: YEDAM kumar bağımlısı danışanlar için ayaktan müdahale hizmeti verir. Bırakma motivasyonu oluşturma, tekrarı önleme, kumar oynama isteğiyle başa çıkma gibi konularda uzman psikologlar destek sağlar.

-
- Bunun yanında kumar oynama davranışı sonlandırıldığında ortaya çıkan ruhsal sorunlar için de destek sağlanır. Aileler ile yapılan görüşmelerde; para yönetimi, aile içi ilişkiler, ebeveyn tutum ve becerileri konularında çalışmalar gerçekleştirilir.

Teknoloji bağımlılığı

- Tedavi İçin: YEDAM 12 yaş ve üzeri bireylere teknoloji bağımlılığından kurtulmak için ücretsiz destek sağlar. Hem bireyle hem de bireyin ailesiyle görüşmeler gerçekleştirilir. Bu görüşmelerde temele hedef akıllı telefon, çevrimiçi oyun oynama ve internet kullanımının bireyin hayatını olumsuz etkilemeyecek seviyelere düşürmektir.

Yeşilayın Faaliyetleri

- Yeşilay çalışmalarında, kalite yönetiminde bir dünya standardı olan Mükemmeliyet Merkezi Modelini esas alır. Toplumsal ihtiyaç ve beklentileri, üye, gönüllü ve paydaşlarının taleplerini bu vizyonla karşılar.
- Bağımlılıklarla mücadelede bilimsel ve kanıta dayalı yöntemler kullanarak araştırma, geliştirme faaliyetleri yürütür ve aldığı sonuçlara göre projeler üretir ve uygular.

-
- Yeşilay bilimsel ve akademik çalışmaları destekler. Dokümantasyon merkezi oluşturarak Yeşilay Yayınları aracılığı ile gazete, dergi, kitap ve bültenler yayınlar.
 - Üye ve gönüllü ağını güçlendirerek yurt içinde ve yurt dışında teşkilatlanma çalışmaları yaparak geniş kitlelere ulaşmayı amaçlar.

-
- Bağımlılıklarla mücadelede yazılı ve görsel medyayı, internet ve sosyal medya ağlarını aktif bir mücadele alanı olarak görür ve mesajların toplumun tüm kesimlerine aktarılması için çalışır.
 - İlk ve ortaokullarda, lise ve üniversitelerde Yeşilay Kulüpleri kurarak eğitim kurumlarında yaygınlaşarak çocuklarda ve gençlerde Yeşilay bilinci ve bağımlılıklarla ilgili farkındalık oluşturur.

-
- Kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde bağımlılıklarla mücadele amaçlı yaygın ve örgün eğitim kurumları için müfredat hazırlar, yüz yüze ve uzaktan eğitim içeriği oluşturur, bağımlılıklarla mücadelede eğitim mecralarında aktif olarak yer alır.
 - Çalışma alanına uygun uluslararası teşkilatlarla işbirliği yapar. Yurt dışında Yeşilayların kurulmasına öncülük eder.

-
- Dünyada bağımlılıklarla mücadele eden uluslararası çatı kuruluşların oluşumunda yer alır veya oluşumuna önayak olur.
 - Bağımlılıklarla mücadelede yasal mevzuatın geliştirilmesi için savunuculuk çalışmaları yaparak toplumsal farkındalığı arttırmaya çalışır.

-
- Ülke çapında faaliyet ve etkinlikler yoluyla bağımlılıklarla ilgili farkındalığı arttırmak için çalışır.
 - Çalışma alanı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile ortak proje ve faaliyetler yürütür. Ulusal ve uluslararası birliklere, çatı kuruluşlara ve federasyonlara katılır; çalışma alanı ile ilgili tüm paydaşlarla etkili işbirliği geliştirir.

Yeşilay'ın Kurumsal Projelerine Örnekler

- **Yeşilay Gençlik Kampı:** Bağımlılıklara karşı alternatif bir yaşam tarzı oluşturmaya çalışan Yeşilay, 2014 yılından itibaren gençlik kampları düzenlemeye başlamıştır.

-
- Gençlerin zamanlarını çeşitli sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerle değerlendirmeleri amaçlanan bu kampta gençlere ayrıca üniversitelerinde bağımlılıklarla mücadelede nc, yol gösterici olmaları için eğitimler verilecek. Kamp ile gençlere yaşam becerilerinin kazandırılması, boş vakitlerini doğru değerlendirmeleri için alternatif imknların sunulması ve Genç Yeşilaycı gönüllülerinin arttırılması hedeflenmektedir.

-
- **TBM Akran Eğitimi Projesi:** İstanbul il sınırları içerisinde yer alan 14-29 yaş arası hedef kitlenin yer aldığı liseler, üniversiteler, gençlik platformları, gençlikle ilgili faaliyet gösteren kurumlar, sivil toplum kuruluşları ve İstanbul'a değişik zamanlarda gelecek olan Gençlik ve spor bakanlığının gençlik liderlerini, gençlik bakanlığı ve yerel yönetimlerdeki gençlik merkezlerini bağımlılıklarla ilgili eğitimlerin verilmesi amacıyla geliştirilen ...

-
- Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programının ulaşacağı hedef kitleyi genişletmek, eğitim için gerekli altyapının sağlanacağı bir merkez kurulması ve bu sorunla mücadelede kullanılmak üzere üniversitelerde oluşturulacak Yeşilay kulüplerindeki öğrencilere formasyon kazandırmak suretiyle aktive edilmesi ve bu kulübe üye öğrencilerin sürece aktif katılımının sağlanmasıdır.

-
- Proje kapsamında İstanbul'da yer alan üniversitelerdeki Yeşilay kulüpleri ve proje kapsamında kurulacak Yeşilay Kulüplerinden 5'er öğrenciye Türkiye Bağımlılıklarla Mücadele Eğitim Programı kapsamında formatör eğitimi verilmesi ve öğrencilerin üniversite içerisinde kendi kulüpleri ve diğer kulüplere bu eğitimlerin verilmesini sağlayarak halihazırda böyle bir sorun yaşayan gençler var ise erken müdahalede bulunarak bu çocuk veya gençleri daha iyi bir geleceğe taşıyabilmektedir.

-
- **Ben De Varım:** Ben de Varım projesi Ekim 2018 tarihinde İSTKA desteği ile hayata geçirilmiştir.

Projenin

Bağımlılıktan istihdama geçiş için bir ara mekanizma geliştirmek, bağımlıların istihdam edilebilirliğini artırmak, iş dünyasının bağımlılıkla ilgili önyargılarını yıkmaktır.

Amacı

● Proje Nasıl Uygulanıyor?

Projenin iştirakçileri ve ortakları aracılığı ile bağımlılık tedavisi görmüş kişilerin iş gücüne katılımı için çalışmalar yapılmaktadır.

-
- **Okulda Bağımlılığa Müdahale Programı (OBM):** Yeşilay bağımlılıklarla mücadele amacıyla, okullarda görev yapan rehber öğretmenlerin eğitilmesine yönelik Okulda Bağımlılığa Müdahale (OBM) Programını Ocak 2017'de hayata geçirdi.

-
- 2014 yılından beri sigara, alkol, uyuşturucu, teknoloji bağımlılığı ve sağlıklı yaşam alanlarında yaş gruplarına özelleştirilmiş ve alan uzmanları tarafından hazırlanmış içeriklerden oluşan Türkiye Bağımlılıkla Mücadele (TBM) Programı kapsamında bilinç oluşturma, önleme ve koruma amacıyla uygulanmaya devam eden Yeşilay, OBM ile okullarda bağımlılıkları oluşmadan önlemeyi hedefliyor.

-
- **Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı (TBM):** Program, bağımlı olmayan bireylerin bağımlılık sürecine girme riskini en aza indirecek evrensel temelli bir önleme eğitim programıdır.

-
- Program kapsamında tütün bağımlılığı, alkol bağımlılığı, madde bağımlılığı, teknoloji bağımlılığı ve sağlıklı yaşam alanlarında yaş gruplarına göre hazırlanmış 18 modülden oluşmaktadır. TBM kapsamında belirlenen 244 kazanım çerçevesinde 18 modülün her biri için kitap, broşür, 30'ar dakikalık etkileşimli içerik, ölçme araçları, eğitici ve öğrenci sunuları ve etkinlikler tasarlanmıştır

-
- **Yeşilay Elçileri:** Yeşilay Elçileri projesi toplumumuzda kadim bir gelenek olan ahilikten gelen esnaflarımızın, bağımlılıkla mücadelede katkılarını sağlamak ve toplumsal duyarlılığı artırmak üzere hayata geçmiştir.

-
- **Projenin Amacı:** Proje, esnaflarımızın uyuşturucu ve alkol bağımlılığı hakkında bilgi düzeylerini artırmayı ve onlar vasıtasıyla yerel alanda toplumsal farkındalığı oluşturmayı ve tehlike arz eden durumlara karşı önlem almayı amaçlamaktadır.

-
- **Proje nasıl uygulanıyor:** Bağımlı olan ya da bağımlı olma riski taşıyan gençlerin yoğun olarak bulunduğu yerlerde, ilgili meslek gruplarının sokaklardaki uyuşturucu gerçeği hakkındaki mücadele becerisi ve bilinç kazanması projenin önemli bir hedefidir.

-
- Bu çerçevede meslek (kırtasiyeler, kafe restoranlar, internet kafeler, büfeler, kiraathaneler, giyim mağazaları ve bay / bayan kuaför) gruplarına yönelik yapılacak ziyaretler kapsamında Yeşilay Elçileri olabilecek esnaflar ziyaret edilerek toplumsal duyarlılığının artırılmasına katkıda bulunulacaktır.

Siz de Yeşilay Elçisi olabilirsiniz

Yeşilay Elçimiz olmak için aşağıdaki kriterlere sahip olmanız gerekir:

- Bağımlılıklar konusunda hassasiyeti yüksek.
- Herhangi bir bağımlılık sahibi olmayan,
- Bu alanda mücadele bilinci yüksek.

-
- Şube tarafından organize edilen, farkındalık artırıcı eğitim ve değerlendirme toplantılarına aktif katılım sağlayan.
 - İletişime açık.
 - Bulunduğu mahallede gençler başta olmak üzere mahallede ikamet eden kişilerle iletişimi kuvvetli.
 - Sosyal sorumluluk düzeyi yüksek.
 - Gönüllü çalışmalara yatkın.

Yeşilay'ın Temel Değerleri

İnsan Onuru İçin Bağımlılıklarla Mücadele:

- Yeşilay'ın amacı, bağımlılık doğurucu risk faktörlerine karşı insan sağlığının korunması ve insan onuruna saygı duyulmasının sağlanmasıdır.

-
- Yeşilay tüm çalışmalarında insanlar arasında karşılıklı anlayışı, kardeşliği, dostluğu, işbirliğini ve kalıcı barışı destekler. Yeşilay, her nerede olursa olsun bağımlılıklardan kaynaklanan insan ıstırabını ulusal ve uluslararası kapasitesi dâhilinde önlemek ve dindirmek için gayret sarf eder.

Ayrım Gözetmemek:

- Yeşilay hizmetlerinde milliyet, ırk, dini inanç, sınıf veya siyasi düşünce farkı gözetmez. Bağımlılıklardan kaynaklanan insan ıstırabını, en acil ve zaruri ihtiyaçlara öncelik vererek kapasitesi nispetinde en etkin tedbirlerle dindirmeye odaklanır.

Bağımsızlık:

- Yeşilay bağımsız bir sivil toplum kuruluşudur. Yeşilay, insani faaliyetlerinde kamu otoritelerinin yardımcısı olarak, Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından usulüne uygun olarak yürürlüğe konulmuş uluslararası sözleşmeler ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti kanunlarına tabi olup; bu çerçevede, faaliyet alanı ile ilgili uluslararası sözleşmeler yapma ve bunlara uygun hareket etme özerkliğine sahiptir.

Hayır Kurumu Niteliği:

- Yeşilay, hizmetlerinde hiçbir şekilde kişisel ve kurumsal çıkar gözetmeyen gönüllü bir yardım kuruluşudur.

Halk Sağlığı Kuruluşu Niteliği:

- Yeşilay, başta tütün, alkol ve madde bağımlılıkları olmak üzere her türlü bağımlılık doğurucu faktör ve sürece karşı kurumsal kapasitesi oranında önleyici mücadele programları oluşturan; oluşmuş bağımlılıklarla ilgili olarak ise kamu ve sivil toplumun sahip olduğu terapi ve tedavi hizmetlerinin etkin şekilde seferberliğine çalışan gönüllü bir sivil toplum kuruluşudur.

Bilimsellik:

- Yeşilay bağımlılıklardan korunma, bağımlılıkları önleme, terapi ve tedavi aşamalarında bağımlılıklarla mücadele safhalarındaki davranış pekiştirme ve/veya davranış değişimi sağlama çalışmalarında kanıta dayalı araştırma, analiz ve müdahale yaklaşımını benimser.

Küresellik:

- Bağımlılıklarla mücadele alanında başka ülke ulusal dernekleri ile eşit statüye sahip olan ve karşılıklı yardımlaşmada onlarla eşit sorumlulukları ve görevleri paylaşan Yeşilay, bağımlılıklarla dünya çapında mücadele edecek küresel bir organizasyon oluşturmayı, böyle bir organizasyonun parçası olarak meseleleri küresel ölçekte görmeyi, küresel ölçekte çalışmayı, küresel standartlarda işlev görmeyi, etkili ve itibar sahibi olmayı ilke edinir

Toplumsallık:

- Yeşilay faaliyet gösterdiği her ülke toplumunun her kesiminde ve her yaşam alanında tabandan temsile, bireyden kamu kurumlarına dek her kademede halk sağlığı bilinci oluşturmak üzere örgütlenmeyi, toplumsal düzeyde katılımcı çalışmalar yürütmeyi kalıcı başarılar sağlamanın bir gereği olarak görür.

Yeşilay'ın Kurumsal Yönetim İlkeleri

- Yeşilay, uluslararası kurumsal yönetim ana ilkeleri olan ve aşağıda belirtilen prensiplere bağlı kalarak etik değerler çerçevesinde hizmet sunar:

-
- ◉ **Gönüllü Profesyonellik;** Yeşilay çalışanları tüm faaliyetlerini toplumsal faydayı gözeterek, profesyonel bakış açısı ve gönüllülük motivasyonu ile gerçekleştirirler.

-
- ◉ **Etkin Yönetim**; Yeşilay sahip olduğu varlıklarını ve kaynaklarını iyi yönetimin ilkelerine uygun bir şekilde amaç ve hedefleri doğrultusunda etkin kullanır.

-
- ◉ **Şeffaflık;** Yeşilay, kurum ile ilgili mali, ayni ve iktisadi konularda yeterli, doğru ve kıyaslanabilir bilgiyi zamanında, somut ve anlaşılabilir bir şekilde açıklar.

-
- ◉ **Hesap Verebilirlik;** Yeşilay, yönetime ilişkin kural ve sorumluluklarını açık bir şekilde tanımlar ve toplumsal sorumluluk bilinciyle şeffaflık ve kamuoyuna açıklık ilkesini benimser.

-
- **Sorumluluk;** Yeşilay, faaliyet ve hizmetlerinin, üyesi bulunduğu hareketin temel ilkelerine, ulusal ve uluslararası ilgili mevzuata, kurum içi düzenlemelere, toplumsal ve etik değerlere uygunluğunu sağlar.

-
- **Adalet ve Eşitlik;** Yeşilay yönetimi; tüm faaliyetlerinde üçüncü şahıslara karşı eşit davranmayı ve önyargısız yaklaşmayı benimser.

-
- **Sağlıklı Çalışma;** Yeşilay, çalışanlarının iş yaşam dengesi başta olmak üzere fiziksel ve ruhsal sağlığının korunmasına destek verir. Sağlıklı çalışma yaklaşımı Yeşilay için önemli bir kazanım olarak görülür ve bu kavramı ülke genelinde yaygınlaştırmak için çalışmalar yapılır.

5. Uluslararası Yeşilay Karikatür Yarışması Kazanan Eserler

Gökçen Çukadar Türkiye 1. Seçilen Eser

Aristides Hernandez Guerrero Küba - 2. Seçilen Eser

Michael Mayevsky Ukrayna - 3. Seçilen Eser

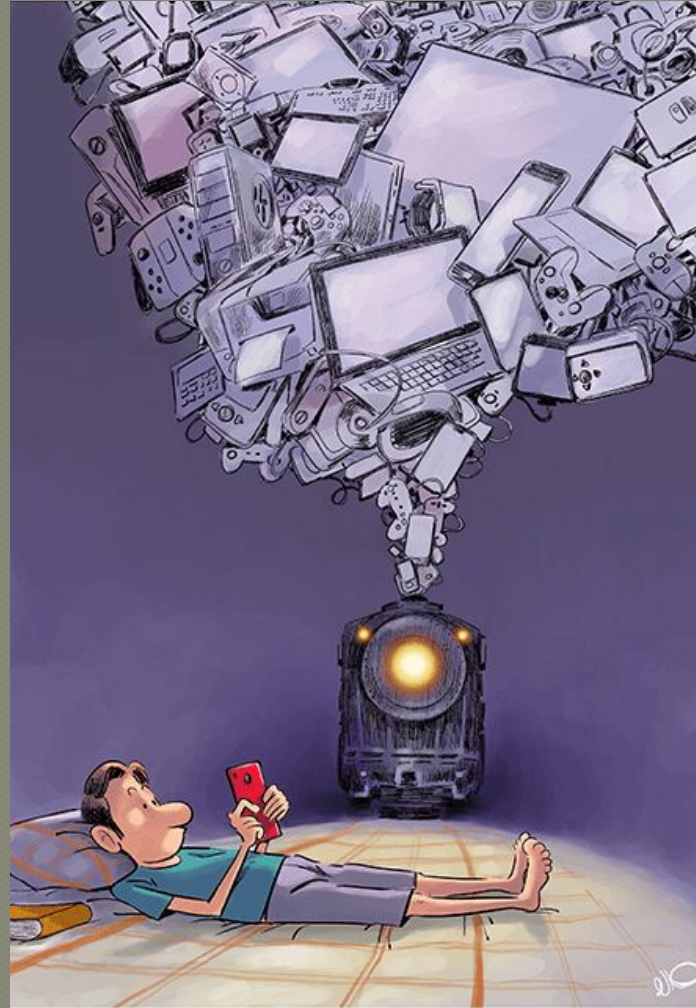

MIA

Kürşat Zaman - Türkiye - Mazhar Osman Özel Ödülü

Mehdi Azizi - İran - Başarı Ödülü

Ray Costa Nascimento - Brezilya - Başarı Ödülü

Ehsan Ganji - İran - Başarı Ödülü

Kaynak

- yeşilay.org
- yedam.org
- healthworldnews.net
- milliyet.com
- youtube.com